Teisipäev, 9. märts 2021

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2021)0059

Carles Puigdemont i Casamajó puutumatuse äravõtmise taotlus

Euroopa Parlamendi 9. märtsi 2021. aasta otsus Carles Puigdemont i Casamajó puutumatuse äravõtmise taotluse kohta (2020/2024(IMM))

(2021/C 474/17)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse 13. jaanuaril 2020 saadud puutumatuse äravõtmise taotlust, mille edastas Hispaania *Tribunal Supremo* (Hispaania kõrgeim kohus) president ja tegi Hispaania *Tribunal Supremo* teise koja esimees 10. jaanuaril 2020 seoses erimenetlusega nr 3/20907/2017, ning võttes arvesse nimetatud puutumatuse äravõtmise taotluse teatavaks tegemist 16. jaanuari 2020. aasta täiskogu istungil,

— olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 Carles Puigdemont i Casamajó ära kuulanud,

— võttes arvesse Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli nr 7 artikleid 8 ja 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,

— võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta, 17. jaanuari 2013. aasta ja 19. detsembri 2019. aasta otsuseid ([1]),

— võttes arvesse Hispaania *Junta Electoral Central*i (keskvalimiskomisjon) 13. juuni 2019. aasta otsust ([2]),

— võttes arvesse 13. jaanuari 2020. aasta täiskogu istungil avaldatud teadaannet, et kooskõlas Euroopa Kohtu 19. detsembri 2019. aasta otsusega võttis parlament teadmiseks Carles Puigdemont i Casamajó valimise Euroopa Parlamendi liikmeks alates 2. juulist 2019,

— võttes arvesse Hispaania põhiseaduse artikli 71 lõikeid 1 ja 2,

— võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,

— võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0020/2021),

([1]) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra *vs.* De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch *vs.* parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch *vs.* parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 19. detsember 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

([2]) *Boletín Oficial del Estado*, nr 142, 14. juuni 2019, lk 62477–62478.

A. arvestades, et Hispaania *Tribunal Supremo* teise koja esimees taotles Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli nr 7 artikli 9 esimese lõigu punkti b alusel Euroopa Parlamendi liikme Carles Puigdemont i Casamajó puutumatuse äravõtmist seoses erimenetlusega nr 3/20907/2017 – kriminaalmenetlus seoses väidetava mässule õhutamisega, mis on sätestatud Hispaania karistusseadustiku artiklites 544 ja 545, ning avaliku sektori vahendite omastamisega, mis on sätestatud Hispaania karistusseadustiku artiklis 432 koostoimes Hispaania karistusseadustiku artikliga 252;

B. arvestades, et teod, mille eest esitati süüdistus, pandi väidetavalt toime 2017. aastal; arvestades, et süüdistuste esitamise määrus tehti selles kohtuasjas 21. märtsil 2018 ja seda kinnitati hilisemates kohtumäärustes edasikaebuste rahuldamata jätmise kohta; arvestades, et uurimine lõpetati 9. juuli 2018. aasta korraldusega ja kinnitati lõplikuks 25. oktoobril 2018; arvestades, et 9. juuli 2018. aasta kohtumäärusega kuulutati Carles Puigdemont i Casamajó koos muude isikutega kohtu solvamises süüdi ning tehti otsus menetlus tema ja teiste isikute suhtes peatada, kuni nad on leitud;

C. arvestades, et kooskõlas Euroopa Kohtu 19. detsembri 2019. aasta otsusega võttis parlament teadmiseks Carles Puigdemont i Casamajó valimise Euroopa Parlamendi liikmeks alates 2. juulist 2019,

D. arvestades, et kõnealune isik sai Euroopa Parlamendi liikme staatuse 13. juunil 2019; arvestades, et puutumatuse äravõtmise taotlus puudutab seega asjaolusid ja süüdistuse esitamist, mis leidsid aset enne Euroopa Parlamendi liikme staatuse ja seega ka puutumatuse saamist;

E. arvestades, et õiguskomisjon võttis teadmiseks dokumendid, mille Carles Puigdemont i Casamajó esitas komisjoni liikmetele vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 ja mida ta pidas menetluse jaoks asjakohaseks;

F. arvestades, et kohtumenetluse asjakohasuse üle otsustavad liikmesriikide ametiasutused;

G. arvestades, et Euroopa Parlamendi ülesanne ei ole uurida riikide õigus- ja kohtusüsteemide pädevust;

H. arvestades, et Euroopa Parlamendil puudub pädevus hinnata ja uurida kõnealuste kriminaalmenetluste eest vastutavate liikmesriigi õigusasutuste pädevust;

I. arvestades, et Hispaania õiguse kohaselt, nagu seda on tõlgendanud liikmesriigi kohtud ja nagu kõnealune liikmesriik on parlamendile teatanud, on Euroopa Parlamendi liikmelt puutumatuse äravõtmist taotlev pädev asutus Hispaania *Tribunal Supremo* teine kriminaalkolleegium;

J. arvestades, et kohtumenetlus ei ole seotud Euroopa Parlamendi liikme kohustuste täitmisel avaldatud arvamustega ega antud häältega Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli nr 7 artikli 8 tähenduses;

K. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli nr 7 artikli 9 esimese lõigu punktis a on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmetel on oma riigi territooriumil samasugune immuniteet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;

L. arvestades, et Hispaania põhiseaduse artikli 71 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et:

„1. Parlamendi alamkoja liikmetel ja senaatoritel on oma ülesannete täitmisel väljendatud seisukohtade suhtes täielik puutumatus.

2. Parlamendi alamkoja liikmetel ja senaatoritel on oma ametiajal ka menetluslik puutumatus ning neid võib vahistada ainult õigusrikkumiselt tabamise korral. Neile ei või süüdistust esitada ega neid kohtu alla anda ilma parlamendi vastava koja eelneva loata.“;

M. arvestades, et puutumatuse äravõtmise taotluses teatatakse seoses Hispaania põhiseaduse artikli 71 kohaldamisega ja eelkõige menetluse etapiga, millest alates ei ole vaja taotleda parlamendiliikme staatuse omandanud süüdistatava isiku suhtes parlamendi luba kriminaalmenetluse läbiviimiseks, et puutumatuse äravõtmise taotlus ei ole vajalik juhul, kui parlamendiliikme staatus on omandatud ajal, mil eelnevalt algatatud kohtumenetlus on pooleli, või juhul, kui parlamendiliige astub ametisse pärast ametliku süüdistuse esitamist; arvestades, et seetõttu ei ole Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli nr 7 artikli 9 esimese lõigu punkti a kohaselt puutumatuse äravõtmist Hispaania territooriumil meetmete võtmiseks vaja taotleda;

N. arvestades, et Euroopa Parlament ei saa parlamendiliikmete suhtes kohaldatavaid privileege ja immuniteete puudutavaid siseriiklikke reegleid tõlgendada;

O. arvestades, et Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli nr 7 artikli 9 esimese lõigu punktis b on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmetel on teise riigi territooriumil immuniteet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes;

P. arvestades, et 14. oktoobril 2019 andis *Tribunal Supremo* teine koda korralduse anda välja „selleks, et kriminaalmenetlus saaks toimuda […] vastavalt ettenähtule: riigisisene vahistamismäärus, Euroopa vahistamismäärus või väljaandmise eesmärgil tehtud rahvusvaheline vahistamismäärus“ Carles Puigdemont i Casamajó suhtes, kelle puhul leiti, et ta oli kohut solvanud; arvestades, et nagu on selgitatud puutumatuse äravõtmise taotluses, jäeti 10. jaanuaril 2020 selle otsuse peale esitatud kaebus rahuldamata selles osas, mis puudutab „asjaomaste riigisiseste läbiotsimis-, vahistamis- ja kinnipidamismääruste ning rahvusvaheliste ja Euroopa vahistamismääruste tühistamist“, ning rahuldati „14. oktoobri 2019. aasta korralduse ja 18. oktoobri 2018. aasta otsuse vastu […] vastavalt tõlgendusele, mille Euroopa Liidu Kohus andis oma 19. detsembri 2019. aasta otsuses, millega tunnustati kaebuse esitaja(te) privileege ja immuniteete Euroopa Parlamendi liikme(te)na vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu protokolli nr 7 artiklile 9“, ning samuti otsustati nõuda, et Euroopa Parlament võtaks ära Carles Puigdemont i Casamajó puutumatuse, „et täita välja antud Euroopa vahistamismäärus(ed)“, ning teavitada sellest Belgia täitvat asutust;

Q. arvestades, et parlamendi kodukorra artikli 9 lõikes 8 nähakse ette, et õiguskomisjon ei võta mingil juhul seisukohta küsimuses, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles parlamendiliiget süüdistatakse, õigustavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui taotluse läbivaatamise käigus on juhtumi asjaolud komisjonile üksikasjalikult teatavaks saanud;

R. arvestades, et kodukorra artikli 5 lõike 2 kohaselt ei ole parlamentaarne puutumatus parlamendiliikme isiklik eesõigus, vaid parlamendi kui terviku ja selle liikmete sõltumatuse tagatis;

S. arvestades, et parlamentaarse puutumatuse eesmärk on kaitsta parlamenti ja selle liikmeid kohtumenetluse eest, milles käsitletakse parlamendiliikme kohustuste täitmisel tehtud tegusid, mida ei saa neist kohustustest eristada;

T. arvestades, et süüdistusel ei ole ilmselgelt mingit seost Carles Puigdemont i Casamajó positsiooniga Euroopa Parlamendi liikmena, vaid tema endise ametikohaga Kataloonia valitsuse (*Generalitat*) presidendina;

U. arvestades, et Carles Puigdemont i Casamajó kuulub isikute rühma, kes on temaga sarnases olukorras ja keda kõnealustes kuritegudes süüdistatakse, kusjuures ainus erinevus on see, et tal on praegu Euroopa Parlamendi liikme puutumatus; arvestades, et seetõttu tuleks meeles pidada, et Carles Puigdemont i Casamajó ei ole kõnealuses asjas ainus süüdistatav isik;

V. arvestades, et teod, mille eest süüdistus esitati, pandi toime 2017. aastal ja kõnealune kriminaalmenetlus algatati Carles Puigdemont i Casamajó suhtes 2018. aastal; arvestades, et selle põhjal ei saa väita, et kohtumenetlus algatati kavatsusega takistada Carles Puigdemont i Casamajó tulevast poliitilist tegevust Euroopa Parlamendi liikmena, sest sel ajal oli Carles Puigdemont i Casamajó staatus Euroopa Parlamendi liikmena veel hüpoteetiline ja tulevane;

W. arvestades, et Euroopa Parlament ei ole kõnesoleva juhtumi puhul leidnud tõendeid *fumus persecutionis*'e kohta, s.t et tal ei ole faktilisi andmeid, mis viitaksid sellele, et kohtumenetluse eesmärk võiks olla tekitada kahju parlamendiliikme poliitilisele tegevusele, sealhulgas tegevusele Euroopa Parlamendi liikmena;

1. otsustab Carles Puigdemont i Casamajó puutumatuse ära võtta vastavalt Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide protokolli nr 7 artikli 9 esimese lõigu punktile b;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Hispaania ametiasutustele ja Carles Puigdemont i Casamajóle.